

Wczoraj,
dziś,
jutro...

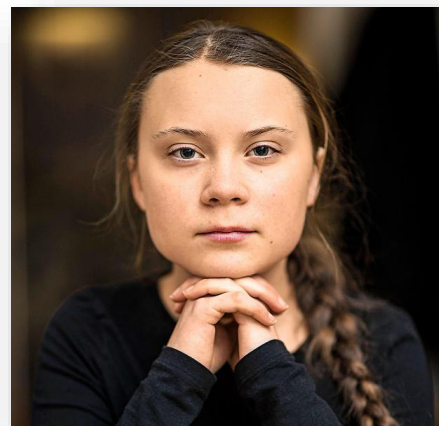
Gazetka szkolna

Redaguje Koło Dziennikarskie
Szkoły Podstawowej nr 209
im. Hanki Ordonówny w Warszawie

W październikowym numerze:

1. Greta Thunberg, aktywistka na rzecz środowiska
2. Dookoła świata- cykl artykułów poświęcony ciekawostkom o kontynentach - Australia i Oceania
3. Wieczorki filmowe
4. Historia Komisji Edukacji Narodowej
5. Cykl ekologiczny wg Zuzi :)
6. Samorząd Szkolny - wyniki wyborów, skład sekcji.
7. Telefony - zmora naszych czasów
8. Co wiesz o Warszawie? Krzyżówka o warszawskich nekropoliach i nie tylko...
9. Nasze podróże - Wilno oczami Marysi

Greta Thunberg, aktywistka na rzecz środowiska

Fot. Michael Campanella / Guardian / Eyevine

Urodziła się 3 stycznia 2003 roku. Jej mamą jest śpiewaczka operowa Malena Ernman, a ojcem aktor Svante Thunberg.

Mieszka w Szwecji. Jej misja rozpoczęła się **20 sierpnia 2018 r.** Tego dnia nie poszła do szkoły i rozpoczęła Strajk Szkolny Dla Klimatu. Od tego dnia, co piątek, opuszcza zajęcia szkolne i protestuje pod szwedzkim parlamentem, by zwrócić uwagę polityków na zmiany klimatyczne. Do protestów skłoniły ją pożary lasów i fala gwałtownego ocieplenia.

Greta protestowała także w Londynie i pod siedzibą Parlamentu Europejskiego w Brukseli. Przemawiała także do najważniejszych polityków świata w siedzibie Organizacji Narodów Zjednoczonych w Nowym Jorku.

Jej działalność i odwaga doprowadziły do tego, że była kandydatką do pokojowej Nagrody Nobla.

W artykule „Wysokie Obcasy” na okładce wystąpiła z alarmującym tytułem „Nasz dom się pali”. Zwraca tym uwagę na to, że Ziemia, czysta woda i świeże powietrze to dziś najcenniejsze dobra. Nie są one nam dane raz na zawsze i trzeba o nie dbać.

Również w Polsce Greta porwała za sobą tysiące młodych ludzi, którzy w całym kraju brali udział w protestach przeciwko zmianom klimatycznym.

Greta to przykład dla nas wszystkich – powinniśmy brać z niej przykład, by pokazać dorosłym, że czyste powietrze, morza i oceany są najważniejszym obecnie dobrem, o które należy dbać. Ziemia to nasz dom i dbajmy o nią tak jak o czystość w naszych mieszkaniach.

Maja Krauzowicz,
klasa 5a

Dookoła świata- cykl artykułów poświęcony ciekawostkom o kontynentach.

Australia i Oceania

Australia i Oceania (w wielu państwach nazwana po prostu Oceanią) – nazwa części świata obejmująca wyspy Oceanu Spokojnego, czyli Oceanię i kontynent Australii. Na wyspach Oceanii uprawia się: palmę kokosową, trzcinę cukrową, banany, ananasy, drzewa chlebowec i w mniejszym zakresie kawę, kakao i kauczuk.

Oceania. Źródło <https://www.sporcle.com/blog/2019/03/what-is-oceania/>

Źródło: <https://pl.wikivoyage.org>

Oceania: Źródło: <https://www.tripsavvy.com>

Miejsca warte odwiedzenia:

1. Uluru

To jeden z największych i najbardziej znanych monolitów skalnych na naszej planecie, zbudowany z charakterystycznego czerwonego piaskowca. To także jeden z najczęstszych celów turystów z całego świata, którzy odwiedzają Australię. Ayers Rock, nazywany jest także Uluru, jest świętą skałą dla Aborygenów. Znajduje się w sercu tzw. red center outbacku. To dzieło natury stoi w tym miejscu od ponad stu tysięcy lat. Co ciekawe, pod wpływem promieni słonecznych zmienia swoją barwę (kolejno: czerwona, pomarańczowa, różowa i szara) i w ten sposób, każdy kto tu przyjedzie, aby podziwiać Uluru, na własne oczy ma możliwość obejrzenia niepowtarzalnego spektaklu wyreżyserowanego przez naturę.

Źródło: <https://emurun.com.au/blog/why-is-uluru-magical/>

2. Park Kakadu

Leży w północnej części Australii. Utworzono go w 1981 roku i jeszcze w tym samym roku znalazł się na liście światowego dziedzictwa UNESCO. Park Kakadu od momentu powstania jest jedną z największych atrakcji Czerwonego Lądu. W tym miejscu można obserwować krokodyle w ich środowisku naturalnym, poznać historię Aborygenów wymalowaną na skałach oraz zobaczyć słynne wodospady Twin Falls, czy przejść się po lesie deszczowym. Park jest także domem dla wielu gatunków przedstawicieli i flory.

Źródło: <https://pl.wikipedia.org>

Źródło: <https://pl.wikipedia.org>.

czy przejść się po lesie
deszczowym. Park jest także
domem dla wielu
gatunków przedstawicieli
i flory.

Źródło: <https://blog.bluesky.pl>

3. Opera Australijska

Sydney Opera House – Wizytówka Australii, najbardziej rozpoznawalny budynek tego wyspiarskiego kraju. Przykuwa uwagę oryginalnością, zapiera dech w piersiach ogromem. Symbol miasta, obowiązkowy punkt na liście miejsc do odwiedzenia w czasie wizyty w Sydney. Oryginalny strop budynku pokryty jest ponad milionem ceramicznych płytek, efektownie odbijających światło w słoneczne dni, których w Sydney niemało. Dodatkową atrakcją architektoniczną jest sklepienie w kształcie wachlarza, podparte na stalowych żebkach i 6225 metrach kwadratowych barwionego szkła. Od czasu budowy, Opera w Sydney zyskała miano nie tylko światowej klasy centrum artystycznego, ale także perły architektury oraz symbolu współczesnej Australii

4. Wielka rafa koralowa Queensland

Wśród lazurowych wód Morza Koralowego znajduje się niezwykle cud natury – Wielka Rafa Koralowa. Jest to największe tego typu miejsce na Ziemi, znajdujące się na liście światowego dziedzictwa UNESCO. Składa się z ok. 2500 osobnych małych raf oraz 1000 wysepek. Część jej struktury powstała ok. 2 mln lat temu, jednak niektóre części sięgają nawet 18 mln lat wstecz. Wielka Rafa Koralowa należy do jednych z największych

Źródło: Opera House

/fot.<http://pinterest.com/pin/81135230759749575/>

Źródło: <https://pl.trionholidays.com>

atrakcji turystycznych Australii, stanowiąc raj dla płetwonurków

mogących podziwiać podwodną florę i faunę. Żyje tu bowiem w przybliżeniu 2000 gatunków ryb, 500 gatunków koralowców, 4000 gatunków mięczaków oraz 240 gatunków ptaków. Wielką Rafę Koralową można zobaczyć nawet z kosmosu. Miejsce to pokochają osoby, które uwielbiają wylegiwać się na plaży, pływać, nurkować lub żeglować.

5. Wyspa kangura

Leży ponad 100 km na południowy wschód od Adelaide. Po Tasmanii i Wyspie Mellville'a jest trzecią największą wyspą Czerwonego Lądu. Ma zaledwie 145 km długości, a ponad połowę terenu pokrywa busz. Każdy kto odwiedzi to miejsce powinien zobaczyć jeden z najpiękniejszych parków Australii - Flinders Chase National Park, Groty Kelliego Hilla, Zatokę Fok. Zadziwiające Skały.

wyjątkowy wygląd kolumny zawdzięczają działaniu nie tylko wody, ale także wiatru i promieni słonecznych. Różnią się kształtem i rozmiarami, ich wysokość dochodzi do kilkudziesięciu metrów.

Źródło: <http://blog.wyjazdyaustralia.pl>

Źródło: <https://podroze.se.pl>

6. Dwunastu Apostołów

Nieregularna linia brzegowa oraz wystające znad tafli wody formacje skalne sprawiają, że australijskie wybrzeże stanu Wiktorja należy do jednych z najpiękniejszych na świecie. Najsłynniejszą atrakcją są skalne ostańce noszące nazwę Dwunastu Apostołów, znajdujące się na terenie Parku Narodowego Port Campbell. Można tu podziwiać siedem, położonych blisko siebie i rzeźbionych przez morskie fale filarów. Swój

Źródło: <http://jollydiver.com/>

7. The Wave Rock

Cud natury – granitowy klif położony w miejscowości Hyden, kamienna fala utworzona przez wiatr i deszcz.

Źródło: <https://outbackcreative.com.au>

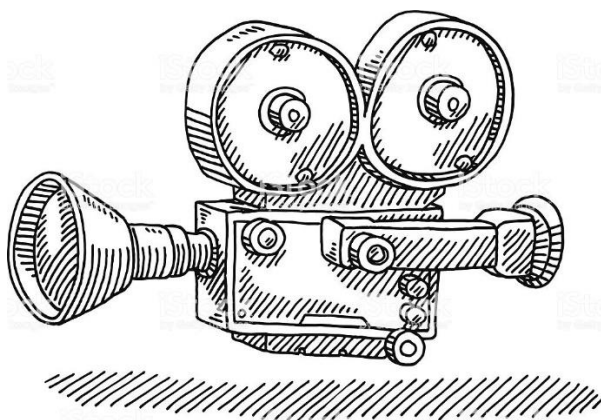
Przygotowała Maja Mróz

Klasa 5a

<https://insiderguides.com.au/top-reasons-study-australia>

Wieczorki filmowe

<https://www.istockphoto.com/pl/wektor/klasyczne-kamera-filmowa-rysunek-gm481065529-36984440>

Odbývają się one zazwyczaj w ostatnie czwartki miesiąca. Podczas każdej projekcji oglądamy film fabularny i dokumentalny. Oba są poświęcone konkretnej tematyce.

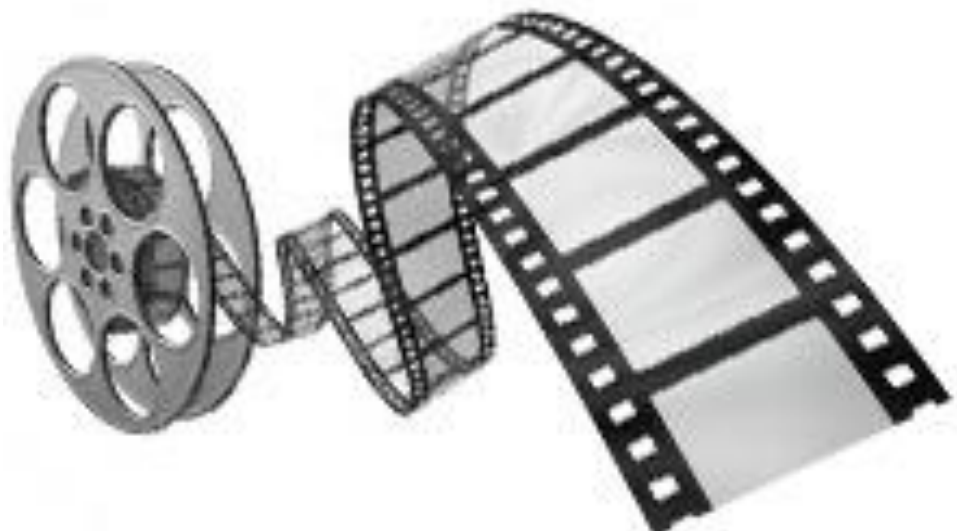
Ostatnio oglądaliśmy film „Billy Elliot”. To historia chłopca, który odkrywa w sobie pasję tańca. Rozpoczyna podróż w świat własnych marzeń. Jednocześnie poznając brutalną stronę życia-kulturowe stereotypy, kryzys ekonomiczny (strajki górnicze w Anglii). Poza tym ma też rodzinne konflikty. Kiedy jedenastoletni Billy przypadkowo trafia na zajęcia kółka baletowego, dzielącego salę z klubem bokserkim tańcem dziewczyn uczęszczających na te zajęcia przykuwa jego uwagę i rozbudza wyobraźnię. Po jakimś czasie chłopiec zamienia swoje rękawice bokserskie na strój baletowy i zaczyna chodzić na lekcje z panią Wilkinson. Ona od razu dostrzega w nim drzemiący potencjał. W tym czasie ojciec Billy’ego i starszy brat Tony (oba górnicy biorący udział w strajku). Kiedy dowiadują się o tym że Billy chodzi na lekcje baletu, a nie na płacone przez ojca zajęcia bokserskie, wściekli się obaj, ponieważ wiedzieli, że przynosi on hańbę dla rodziny. Chłopiec nie jest w stanie przeciwstawić się woli rodziny, która nie pozwala mu kontynuować swojej pasji. Jego nastrój pogarsza dziwne zachowanie babci oraz tęsknotę za niedawno zmarłą matką. Jedynym pocieszeniem w tej sytuacji jest przyjaźń ze

szkolnym kolegą Michaeliem oraz trudne do określenia dla samego chłopca uczucie do koleżanki Debbie, córki pani Wilkinson...

Moim zdaniem ten film to opowieść o spełnieniu marzeń, dzięki talentowi i ciężkiej pracy można osiągnąć wszystko. Film ten na pewno polecę swoim kolegom i koleżankom bo jest bardzo pouczający i wart obejrzenia.

Zachęcamy do udziału w kolejnym spotkaniu, tym razem poświęcony będzie tematyce śmierci, która nie zawsze musi kojarzyć się ze starością... Do zobaczenia niebawem :)

Lena Lipińska 5a

Historia Komisji Edukacji Narodowej

Jak każdy z nas wie, 14. października obchodzimy, zwany potocznie, Dzień Nauczyciela, ale tak naprawdę to święto wzięło się od pewnej instytucji, Komisji Edukacji Narodowej (w skrócie KEN).

Jak wyglądała historia KEN- u? Zaraz się dowiecie!

Początki

Komisja powstała 14 października 1773 roku. Jej celem był nadzór nad edukacją uczniów w szkołach. Komisja została założona przez Sejm. Pierwotny skład Komisji zawierał 8 osób: 4 senatorów i 4 posłów.

A teraz pora na suchar szkolny!

Nauczyciel geografii pyta Jasia:

- Jasiu, gdzie leży Kuba?
- W łóżku, jest chory.

Cykl ekologiczny wg Zuzi :)

Jak powstał Dzień Ziemi ?

Wszystko zaczęło się na posiedzeniu UNESCO, gdzie tematem zebrania był ekosystem. John McConnell jako pierwszy zgłosił pomysł powstania Dnia Ziemi, który miał polegać na zbieraniu śmieci. Ta konferencja odbyła się w 1969 roku. Po raz pierwszy zainaugurowano Dzień Ziemi 21 marca 1970 r., dzięki burmistrzowi Josephowi Alioto, z San Francisco. Urzędnik Generalny z ONZ podpisał 26 lutego 1971r. dokument, który świadczy o tym, iż Narody Zjednoczone również mogą obchodzić to święto.

Jakie mamy kolory kontenerów oraz jakie śmieci się do nich wrzuca ?

Papier

<https://www.castorama.pl/znak-segregacja-odpadow-papier-id-23057.html>

Można wrzucać:

- gazety, czasopisma, katalogi, prospekty
- papier szkolny i biurowy
- książki w miękkich okładkach lub z usuniętymi twardymi okładkami
- torebki papierowe
- papier pakowy
- pudełka kartonowe i tekturowe
- tekturę

Nie można wrzucać:

- ✗ zabrudzonego i tłustego papieru
- ✗ papieru z folią
- ✗ papieru termicznego i faksowego
- ✗ kartonów po mleku, sokach i innych napojach
- ✗ papieru przebitkowego (rachunki, faktury)
- ✗ pieluch jednorazowych
- ✗ podpasek i innych artykułów higienicznych
- ✗ worków po cemencie i innych materiałach budowlanych
- ✗ tapet

Plastik

<https://www.castorama.pl/znak-segregacja-odpadow-plastik-id-29330.html>

Można wrzucać:

- butelki po napojach, mleku, itp.
- opakowania po chemii gospodarczej, kosmetykach (np. szamponach, proszkach, płynach do mycia naczyń itp.)
- opakowania po produktach spożywczych
- plastikowe zakrętki
- plastikowe torebki, worki, reklamówki i inne folie
- plastikowe koszyki po owocach i innych produktach

Nie można wrzucać:

- ✗ strzykawek, wenflonów i innych artykułów medycznych
- ✗ odpadów budowlanych i rozbiórkowych
- ✗ nie opróżnionych opakowaniach po lekach i farbach, lakierach i olejach silnikowych
- ✗ zużytych baterii i akumulatorów
- ✗ innych odpadów komunalnych (w tym niebezpiecznych)

Szkło

SZKŁO

<https://www.formedia.pl/sklep/produkt/naklejka-tabliczki-segregacja-smieci-szklo-2/>

Można wrzucać:

- butelki ze szkła bezbarwnego i kolorowego po napojach (bez nakrętek i kapsli)
- słoiki ze szkła bezbarwnego i kolorowego (bez nakrętek)

Nie można wrzucać:

- ✗ szkła okiennego i samochodowego (do zmieszanych)
- ✗ szkła zbrojnego (do zmieszanych)
- ✗ szkła żaroodpornego (do zmieszanych)
- ✗ fajansu (do zmieszanych)
- ✗ szkła stołowego i kryształowego (do zmieszanych)
- ✗ porcelany, ceramiki, oniczek (do zmieszanych)
- ✗ luster (do zmieszanych)
- ✗ żarówki energooszczędne, świetlówki neonówki LED (PSZOK)
- ✗ znicze (do zmieszanych)
- ✗ termometry rtęciowe (PSZOK)

Metal

<https://www.castorama.pl/znak-segregacja-odpadow-metal-id-47307.html>

Można wrzucić:

- kapsle, zakrętki od słoików
- metale kolorowe
- folię aluminiową
- puszki po konserwach

Nie można wrzucić:

- ✗ części samochodowych
- ✗ zużytych baterii i akumulatorów
- ✗ butelek i pojemników z zawartością

Luzia Mrozik
klasa 5a

Samorząd Szkolny

Szkoła Podstawowa nr. 209
im. Hanki Ordonówny w Warszawie

Przewodnicząca: *Zofia Hałaj*

Zofia Hałaj od 2017/2018 jest przewodniczącą Samorządu Uczniowskiego Szkoły Podstawowej numer 209 im. Hanki Ordonówny w Warszawie.

Wiceprzewodnicząca: *Marta Gartkiewicz*

W latach: 2017/2018 oraz 2016/2017 także była wiceprzewodniczącą Samorządu Uczniowskiego Szkoły Podstawowej numer 209 im. Hanki Ordonówny w Warszawie.

Sekcje

Sekcja dekoracyjna:

Natalia Słonecka, Matyllda Dubina, Mateusz Potrzebowski, Łucja Krasuska

Sekcja sprawdzania gazetek kl. VIII:

Katarzyna Letza, Michalina Sochacka, Rafał Skarbek

Sekcja sprawdzania gazetek kl. VII:

Zofia Kielan, Zofia Śłupecka, Jakub Narożnik

Sekcja sprawdzania gazetek kl. VI:

Rudowski Paweł, Krzysztof Osiak, Mieszko Barott, Bartłomiej Karaś

Sprawdzanie stroju szkolnego kl. VIII:

Zofia Maronowska, Wiktoria Sadowska

Sprawdzanie stroju szkolnego kl. VII:

Katarzyna Nurzyńska, Maria Roguszevska, Julia Gumieła, Anna Turska, Justyna Wardecka

Sprawdzanie stroju szkolnego kl. VI:

Ada Malinowska, Lena Knyżewska, Julia Miriuk

Sprawdzanie stroju szkolnego kl. V:

Natalia Milewska, Julia Jaworska

Szczęśliwy numerek:

Zuzanna Wieśniak, Bartosz Filipek

Zbiórka makulatury:

Jakub Lubowicki, Jakub Bogdanowicz, Ignacy Rugowski, Łukasz
Kolasa

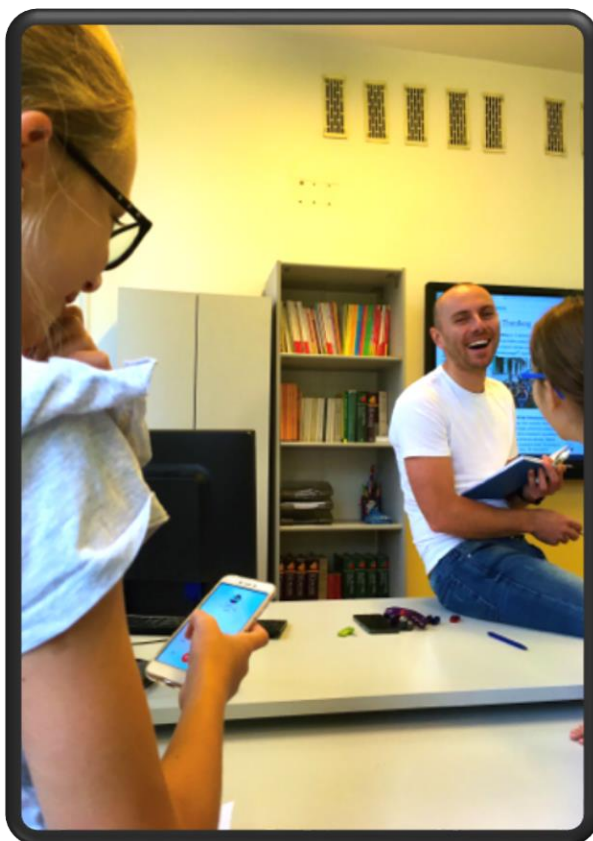
Dyżury:

Zofia Hałaj, Mieszko Barott

Telefony **zmora** naszych czasów

W naszych czasach świat kręci się wokół telefonów. Ludzie zaczęli zajmować się tylko nimi. Przez to przestali spotkać się, np. na dworze, tylko rozmawiają przez Skype albo Messenger. Ważne jest również to, że elektronika wiąże się z uzależnieniami i cyberprzemocą!

Ale są też plusy, bo gdy ktoś mieszka w innym kraju, a ty nie masz czasu, by osobiście go odwiedzić, to możesz zadzwonić, napisać.

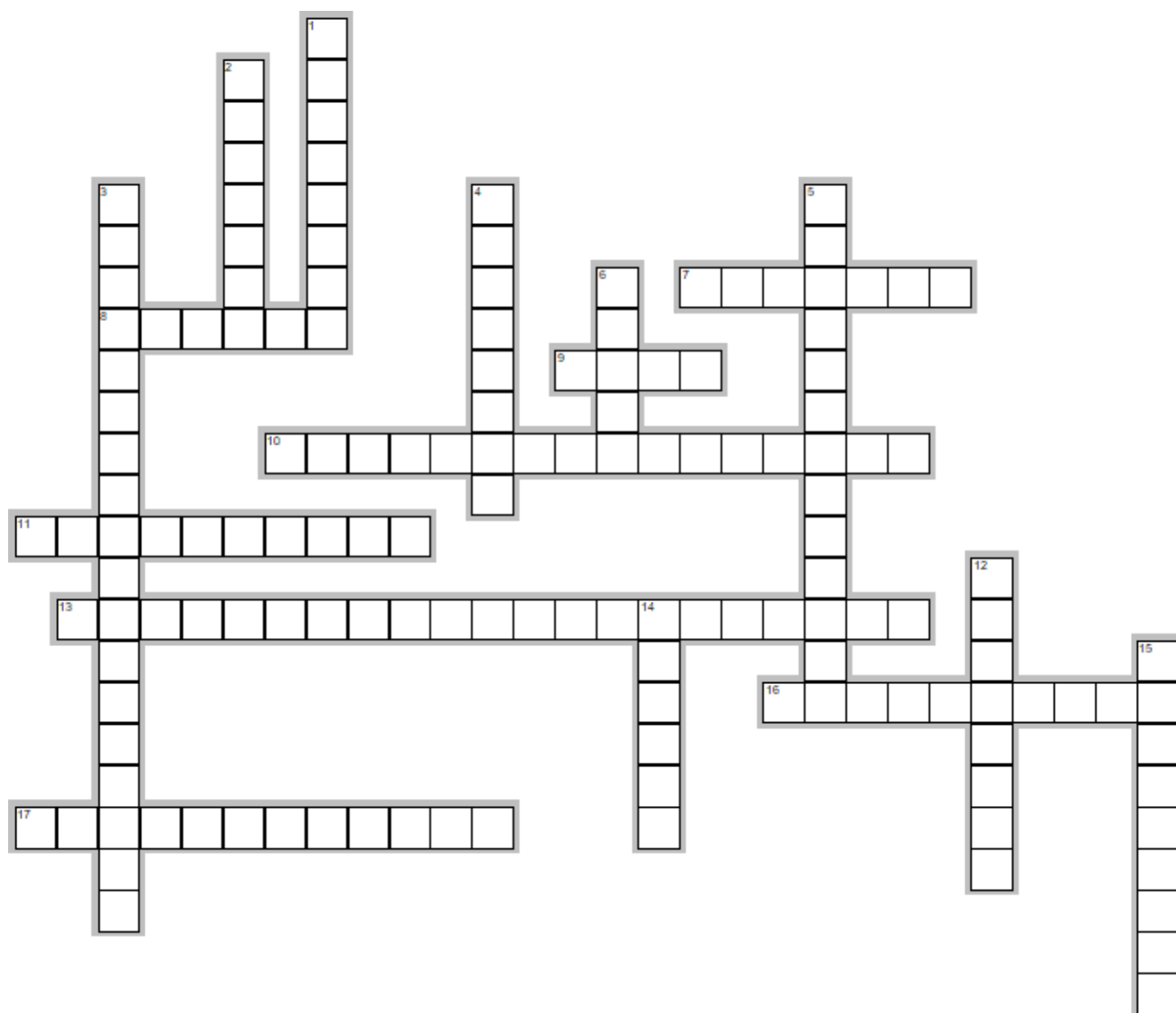

Filip Dąbrowski Sa

Co wiesz o Warszawie?

Krzyżówka o warszawskich nekropoliach i nie tylko...

Wydrukuj, rozwiąż i zgłoś się z rozwiązaniem do nauczyciela historii. Na trzy pierwsze osoby czeka miła niespodzianka.

Poziomo

7. Miejsce spacerowe nad brzegiem Wisły w Warszawie
8. Słowo z języka niemieckiego używane m.in. w gwarze warszawskiej na określenie porozumienia, koleżeńskiego lub przyjacielskiego układu z kimś, zobowiązującego do wzajemnej pomocy
9. Dynastia, z której pochodził król odpowiedzialny za decyzję o przeniesieniu stolicy z Krakowa do Warszawy
10. Prezydent Warszawy w 1939r.
11. Zabytkowy cmentarz znajdujący się w Warszawie przy ul. św. Wincentego 83.
13. Nekropolia czyli cmentarz założony w 1792r. dla warszawskich wyznawców luteranizmu
16. Warszawski cmentarz założony w 1816 roku. Wyróżnia go neogotycka kaplica-mauzoleum Potockich.
17. Zwyczajowa nazwa cmentarza (dwa słowa), na którym znajduje się grób naszej patronki - Hanki Ordonówny.

Pionowo

1. Jeden z zabytków Warszawy. Dawna rosyjska twierdza i więzienie.
2. Jest symbolem Warszawy
3. Stworzono ten Cmentarz 25 listopada 1945r. z przeznaczeniem na pochówki osób ekshumowanych początkowo do zbiorowych grobów „przejściowych” z ulic i placów Warszawy.
4. Najmłodszy warszawski Cmentarz, założony w 1973 roku.
5. Na tym cmentarzu pochowano żołnierzy 30 Pułku Strzelców Kaniowskich
6. Używał jej w swojej twórczości Stefan Wiechecki "Wiech"
12. Cmentarz na Woli dla wyznawców judaizmu.
14. Trzyma ją w ręku stojący na kolumnie król Zygmunt III
15. Zwierzę, które można nakarmić w Łazienkach Królewskich

**Opracowanie haseł do krzyżówki:
Szkolne Koło Przyjaciół Warszawy,
czyli: Anna, Karolina, Natalia, Kacper, Krzysztof, Tymoteusz
i Wojciech z klasy 5g oraz nauczyciel Monika Dyńska**

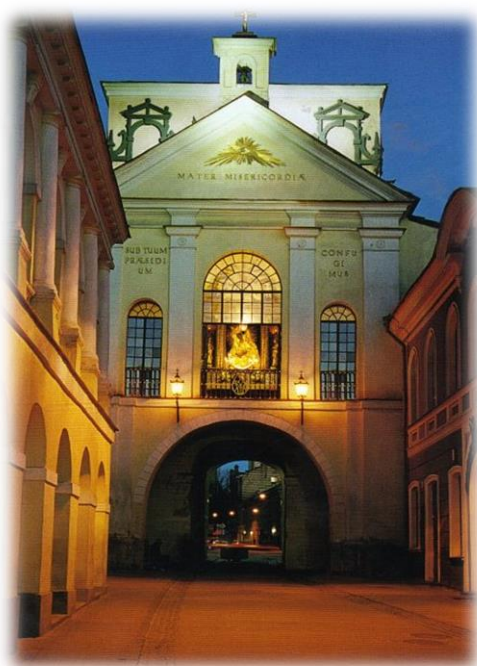

WILNO

Jest to stolica Litwy. Nazwa miasta pochodzi od dwóch rzek: Willi i małej rzeczki Wilenki, płynącej przez stare miasto. Wilno jest położone na 7 wzgórzach polodowcowych, tak jak Rzym, dlatego często pięknie jest zwane „Rzymem wschodu”.

Ostra Brama

Na początku XVI w. Aleksander Jagiellończyk daje zgodę na otoczenie miasta murem obronnym. W murze tym powstaje pięć bram prowadzących do miasta. Po zaborze rosyjskim mur oraz pozostałe cztery bramy zostały zburzone. Ocalała jedynie

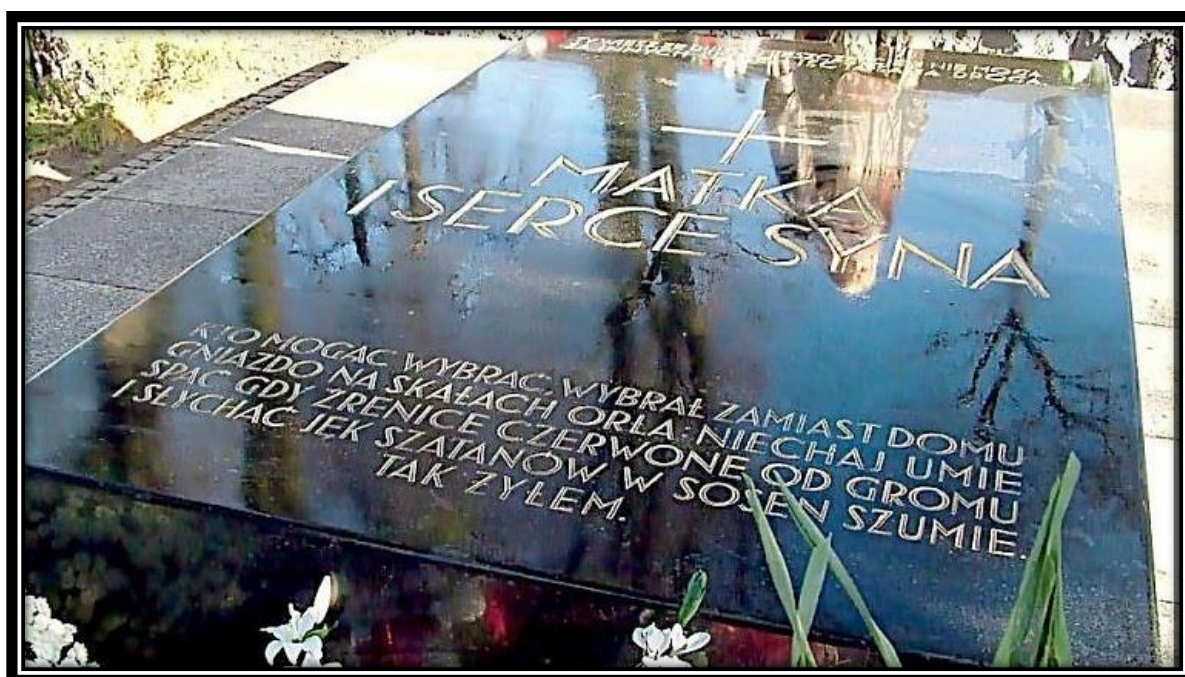

Ostra Brama. Zgodnie z katolicką tradycją powieszono obraz Matki Boskiej w bramie, aby chronił miasto i jego mieszkańców od chorób, plag i najazdów. Obraz różni się od innych słynnych obrazów maryjnych, tym że Matka Boska Ostrobramska namalowana jest bez Dzieciątka Jezus. Koronacja obrazu odbyła się w 1927 roku, na której obecny był Marszałek Józef Piłsudski. Obraz nigdy nie jest

zastaniany. Ściany kaplicy wyłożone są wotami (darami). Znajduje się także wotum ofiarowane przez Marszałka. Mała srebrna tabliczka z napisem „Dzięki Ci Matko za Wilno”.

Cmentarz na Rossie

Jeden z najstarszych cmentarzy w Wilnie. Składa się z kilku oddzielnych części: Stara i Nowa Rossa oraz z części wojskowej. Właśnie w tej części spoczywa serce Marszałka Józefa Piłsudskiego oraz jego matka Maria z Billewiczów Piłsudska. Serce w srebrnej urnie jest przykryte granitową płytą przywiezioną z Wołynia. Na płycie umieszczony jest duży napis „MATKA I SERCE SYNA”. Widoczne też są ślady po kulach z 1939 roku. Po obu stronach grobu Marszałka spoczywają polscy żołnierze, którzy polegli w 1919-1920 roku w walce o Wilno, a w pierwszych rzędach Akowcy polegli w 1944 roku. Z rodziny Marszałka pochowany jest jego brat Adam, oraz pierwsza małżonka Maria. Na Rossie pochowani są: ojciec Juliusz Słowackiego, poeta Władysław Syrokomla, archeolog i historyk hrabia Eustachy Tyszkiewicz oraz profesor historii Joachim Lelewel. Cmentarz na Rossie został zamknięty w 1965 roku.

Ratusz Wileński

Jest bardzo nietypową budowlą jak na ratusz, ponieważ nie ma charakterystycznej wieży. Mieścił się tu Teatr Miejski, w którym odbyła się prapremiera „Halki” Stanisława Moniuszki. Obecnie znajduje się dom artystów litewskich. Przy placu ratuszowym, w kamienicy pod numerem 26 Adam Mickiewicz otrzymał nakaz o bezzwłocznym opuszczeniu Wilna.

Cerkiew Św. Ducha

Sanktuarium bardzo ważne dla prawosławnych Rosjan. Znajdują się w nim relikwie trzech prawosławnych męczenników: św. Jana, św. Eustachego i św. Antoniusza, którzy w czasach pogańskich zostali powieszani za przyjęcie wiary prawosławnej. Ich ciała pomimo, że nie były zabalsamowane przetrwały ponad 600 lat. Prawosławni wierni oddają im cześć całując w stopy.

Wileńska wieża telewizyjna

Jest to najwyższy budynek na Litwie. Mieści się na nim platforma widokowa oraz kawiarnia. Dzięki obracającej się podłodze można oglądać całą panoramę Wilna nie ruszając się z miejsca.

Maria Kozikowska 5D